

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2013 roku.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący S.S.A. Robert Wróblewski (sprawozdawca)

Sędziowie: S.A. Bogusław Tocicki

S.O. (del. do S.A.) Krzysztof Płudowski

po rozpoznaniu w sprawie

K. K.

skargi wniesionej przez wnioskodawcę na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez prokuratora bez nieuzasadnionej zwłoki,

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004 roku Nr 179, poz. 1843; z późniejszymi zmianami)

p o s t a n o w i a

- 1) **oddalić skargę K. K. jako niezasadną,**
- 2) **zwrócić K. K., uiszczoną przez niego na rzecz Skarbu Państwa, opłatę stałą w wysokości 100 zł.**

UZASADNIENIE

K. K. wniósł skargę na przewlekłość postępowania Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu w sprawie o sygnaturze akt V Ds 2/05. K. K. jest pokrzywdzonym w tej sprawie.

Skarżący podniósł, że „sprawa ciągnie się już osiem lat” i nic nie wskazuje na to, aby prokurator w najbliższym czasie miał skierować akt oskarżenia do sądu.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł w pierwszej kolejności o jej odrzucenie na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki albo o jej oddalenie w oparciu o przepis art. 12 ust. 1 tej ustawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie, że w tej sprawie nastąpiła przewlekłość postępowania, nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wbrew stanowisku przedstawionemu przez prokuratora w odpowiedzi na skargę – nie może ona podlegać odrzuceniu. Prawdą jest, że z mocy art. 9 ust. 1 powołanej ustawy warunkiem umożliwiającym przystąpienie do badania słuszności skargi na przewlekłość postępowania, jest stwierdzenie, że skarga spełnia wszystkie stawiane jej wymogi formalne. Jednym z tych wymogów jest określony w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki obowiązek przytoczenia okoliczności uzasadniających żądanie.

Choć analiza treści skargi wskazuje, że jej wywody, w których skarżący skupia uwagę głównie na znacznym czasie, przez który toczy się postępowanie przygotowawcze, to nie można uznać, że skarżący nie dopełnił wymienionego obowiązku.

Zajmując takie stanowisko Sąd Apelacyjny nie neguje, że z kontekstu interpretacyjnego tworzonego przez zawartą w art. 2 ust. 1 tej ustawy definicję przewlekłości postępowania oraz określone w art. 2 ust. 2 kryteria oceny zasadności skargi wynika jednoznacznie, że na stronie wnoszącej skargę ciąży obowiązek przytoczenia okoliczności dowodzących tego, że postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i świadczących o uchybieniach w zakresie terminowości i prawidłowości czynności podejmowanych przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze w celu jego zakończenia.

Nie traci z pola widzenia również tego, że zgodnie z powszechnie przyjmowanym i akceptowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych poglądem przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie skargi nie może sprowadzać się do ogólnego kwestionowania przez stronę czasu trwania postępowania, ale musi polegać na wskazaniu konkretnych czynności procesowych, które przez prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze nie zostały podjęte lub zostały podjęte z nieuzasadnioną zwłoką, bądź też dokonane wadliwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05, OSNP 2006/1-2/35, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 października 2009 r., II S 20/09, KZS 2009/12/19, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 września 2009 r., II S 25/09, KZS 2010/1/84).

Jednakże stosowanie przepisu art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki nie może być prowadzone w oderwaniu od realiów konkretnej sprawy. Przewidywany w art. 6 ust. 2 tej ustawy wymóg przytoczenia okoliczności uzasadniających żądanie nie nakłada przecież na skarżącego ciężaru dowodzenia przewlekłości postępowania. Nie sposób zatem wymagać od strony prowadzenia szczegółowej analizy terminowości i prawidłowości czynności prowadzonych w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

In concreto uznać należy, że twierdzenie skarżącego, że od 2007 roku nic istotnego w sprawie się nie działo, a także podważanie potrzeby przesłuchiwania „tysięcy świadków” dla wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych i prawnych jest wystarczające dla odczytania tego, czym skarżący uzasadnił swoje żądanie.

Odnosząc się do meritum sprawy, zaznaczyć należy, że kryterium wyjściowym oceny sprawności każdego postępowania musi być czas, przez który jest ono prowadzone. Co więcej wydaje się oczywistym, że długotrwałość toczącego się postępowania stwarza wręcz domniemanie jego przewlekłości.

Domniemanie to obalić może jedynie wykazanie, że opóźnienie w zakończeniu postępowania jest konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

I taka właśnie sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie. Otóż tym postępowaniem przygotowawczym objęto 336 podejrzanych. Sprawa dotyczy oszustw, które popełniono na szkodę 15.686 pokrzywdzonych, a także przestępstw brania udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz prania pieniędzy. Zgromadzony dotąd materiał dowodowy został zawarty w 1.600 tomach akt.

W trakcie tego postępowania, sukcesywnie – w miarę wykonywania niezbędnych czynności odnośnie podejrzanych, zatrudnionych w poszczególnych oddziałach Międzynarodowego Funduszu (...) z siedzibą we W. oraz w Unii (...) prokurator wyłącza odpowiednie materiały śledztwa do odrębnego postępowania i kieruje akty oskarżenia do właściwych sądów. W ten sposób do sądów skierowano już 32 akty oskarżenia przeciwko 102 oskarżonym.

Obecnie przygotowywane są do wyłączenia do odrębnego postępowania materiały dotyczące następnych oddziałów spółek w 13 miastach.

K. K. umowę, na podstawie której niekorzystnie rozporządził swoim mieniem, zawarł w oddziale spółki z o.o. Unia (...) w P.. W tej sprawie zarzuty przedstawiono trzem podejrzanym. Pokrzywdzonych w tym oddziale spółki jest 250 osób, z których przesłuchano 233. Z uwagi na okoliczności niezależne od prokuratora (nieaktualny adres zamieszkania, brak adresu, wyjazd za granicę) nie zdołano dotąd przesłuchać 17 pokrzywdzonych. Po przesłuchaniu tych świadków prokurator planuje uzupełnienie zarzutów postawionych podejrzanym, zakończenie śledztwa w tym zakresie i skierowanie aktu oskarżenia do sądu.

W takim stanie rzeczy przyjęto, że opóźnienie w zakończeniu postępowania, którego dotyczy skarga jest konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wiadomo jednak, że funkcją skargi na przewlekłość postępowania jest przede wszystkim wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu procesowego. Zechce zatem prokurator mieć na uwadze to, że mając nawet na względzie ogromny zakres podmiotowo-przedmiotowy prowadzonego śledztwa, to przecież pokrzywdzeni w tej sprawie ubiegają się o ochronę prawną, a zatem ich interes jest w tym postępowaniu priorytetowy. Sprawiedliwość po prostu wymaga, aby interesu przesłuchanych dotąd pokrzywdzonych nie spychać na dalszy plan – tylko po to, aby skompletować protokoły przesłuchania pozostałych pokrzywdzonych. Rozważenia przez prokuratora wymaga zatem, czy czas potrzebny do przesłuchania pozostałych pokrzywdzonych nie jest na tyle odległy, że sam w sobie spowoduje konieczność uznania tak toczącego się postępowania za przewlekłe. Wśród wielu bowiem obowiązków nałożonych na prowadzącego postępowanie jest także i ten, z którego wynika samoograniczenie prowadzonego śledztwa.

Z przytoczonych wyżej względów należało dojść do wniosku, że zarzut skarżącego, że zostało naruszone jego prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, nie jest uzasadniony na tym etapie postępowania, a wobec tego skarga nie jest zasadna i podlega oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku.

O zwrocie opłaty stałej rozstrzygnięto mając na uwadze zasadę słuszności, wedle której pokrzywdzony, ubiegający się o ochronę prawną w postępowaniu głównym, nie powinien ponosić dodatkowych kosztów w tym postępowaniu skargowym. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku mają tutaj odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu zażaleniowym, co dotyczy także kwestii związanych z kosztami postępowania.